

Bonne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 28.

14de juli 1900.

26de aarg.

Ville Emilie stal i dulkeselstab.

Børneblad

udkommer hver søndag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forud**. I pakker til en abresje paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. D. P. Vangsnæs, Story City, Iowa.
Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar **ekspeditionen**, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemerkninger til bibelhistorien, stykke 77.

Jesus opvækker enens søn
af Main.

"At tælle vore dage, det lærer du os, forat vi maa fåa visdom i hjertet" (Salm. 90, 12).

I denne fortælling møder vi et ligfølge. Da hør vi stanse og være andægtige. I enkelte lande plejer man, naar et ligtog drager forbi, staa ganske stille med blotet hoved, indtil følget er draget forbi. Det er en pen stil. Det er tegn paa uopdragenhed og letfindighed, naar nogen ved en ligbegjængelse bører sig ud, som om det var en lighedsdig ting.

Enhver baare taler alvorlige sandheder til os. Enhver baare figer til os: Kom ihu, at ogsaa du skal dø. Og døden er ikke at spøge med. Se paa vor fortælling. Der staar, at en døb blev baaren ud, som var en enkes eneste søn. Døden havde besøgt det hjem engang før. Den gang havde den taget bort husets forsyner, manden selv. Det var et tungt slag for enken. Men saa havde hun endnu sin søn tilbage. Han blev hende nu saa meget kjærere. Hun har visselig glædet sig midt i sorgen ved tanken paa, at sønnen skulde blive hendes alderdoms trøst og hjælp. Saa kommer døden engang til. Hvis den nu endda havde taget hendes gamle, udslidte liv. Men nei, den greb efter det unge, friske, kraftige liv. Sønnen maatte følge med denne gang. Ikke sandt? døden er grusom; den griber som iblinde; snart tager den far og mor, snart søn og datter; snart en ung, snart en gammel; snart en midt i manndomsalderen.

Med døden følger sorg og klage. Den er ret en fiende af alt menneskeligt. Det er heller ikke rare. Den kom ind i verden formedels synden, og saa trængte den igennem til alle mennesker, fordi de syndede alle. Døden er syndens sold eller betaling. Derfor strider vor natur imod døden og vil ikke dø. Derfor har man til alle titber føgt at finde et middel mod

døden. Og det er ikke bare døden, man er bange for. Men efter døden kommer dommen. Vi maa møde Gud som vor dommer. Vi maa afslægge regnskab for, hvordan vi har levet det liv, som Gud her gav os, om vi har brugt det ret efter Herrens vilje, eller om vi har levet i ulydighed mod Gud og tjent synden. Vi forstaar derfor, at døden maa være en alvorlig ting.

Er der da nogen, som kan frelse fra døden? Hør, hvad der staar i fortællingen. Da Jesus mødte ligfølget og saa den grædende enke, figer han til hende: græd ikke. Det maatte lyde underligt for hende, som vidste, at hun havde saa god grund til at græde. Kanske andre havde talt ligedan til hende og paa den maade føgt at trøste hende. Men deres ord havde været tomme og trøsteløse. Saa er det med al menneskelig trøst mdd døden. Kun den kan trøste os mod døden, som kan sige til os: Frygt ikke for døden. Den skal ikke stabe dig og dine. Jeg er dødens herre. Jeg vil rive blytet fra døden og give eder det tilbage, I skal alder forenes i liv og glæde. Hvem har denne magt. Vi ser det af vor fortælling. Jesus sagde ikke blot til moderen: græd ikke! men han sagde til den døde: unge mand! Jeg byrder dig, staa op! og den døde reiste sig og begyndte at tale, og Jesus gav ham tilbage til hans moder. Se det var trøst, som forslog.

Men gjør da Jesus noget saadant nu? Er det ikke saa, at naar vore dør, maa vi ikke blot høre dem ud, men ogsaa lægge dem ned i graven, og der blir de liggende? Jo, det er sandt. Men vilde det igrunden være nogen videre trøst for os, om vore kjære blev kaldte tilbage til dette dødelige liv? Da maatte de jo alder dø, ligesom denne enkes søn alder maatte dø. Det, som var denne enkes store trøst var jo heller ikke det, at hun fik sin søn tilbage til dette liv; men at hun havde fundet en, som havde magt over døden. Nu vidste hun, hvem hun skulle holde sig til, baade naar hun selv skulle dø, og naar sønnen igjen blev kaldt bort.

Og det har Jesus med denne begivenhed lært osaa os. Han er herre over døden. Og de, som tror paa ham, skal ikke stades af døden, men have det evige liv.

Og engang vil Jesus gjøre med os alle, hvad han gjorde med enkens søn. Han vil vække os op fra de døde. Da skal alle de, som er i gravene, høre Guds søns rof. Da skal alle de, som i døden har troet paa ham som sin frelses træde frem med forklarede legemer, lig Jesu eget

legeme. De skal ikke dø mere, men indgaa til livet.

O tænk naar engang samles skal
de frestelses menighed,
af alle folkeslegters tal
i himlens hærlighed.

O Gud, hvad er din naade stor!
Og alle til dig drag,
at vi kan staa blandt frestelses for
paa denne højtidsdag.

En aandelig opvækkelse.

En troende enke levede igjen med sin eneste tre aar gamle son. Hun strævede haardt for føden, og barnets opdragelse laa hende tungt paa hjerte. "Hvad mon der skal blive af dette barn?" tænkte hun ofte, naar hun merkede den onde natur hære sig i gjenstridighed og egenraadighed, og saa bad hun til Gud haabe med og for ham. Sønnen var kommen saa vidt til alber, at han kunde ventes at blive sin moder til støtte; men nu faar den arme moder større sorg end nogensinde før. Den begavede og vafre hngling hengiver sig trods moderens innerlige formaninger til syndens og verdens væsen og iles afsted paa fortabelsens bei. Aandelig bærer han af de vilbeste lyster og begjærligheder paa ududeligheds baare mod den evige døds grav. Den arme moder følger grædende efter ham og søger med mange taarer og hønner at faa sin søn reddet. Troende venner tager del i moderens sorg og beber med hende, at Herren i naade vil gjengive hende det tabte barn. Hun opgiver ikke haabet om sin sons frelse. Men sønnen drager, fjed af moderens ibelige hønner og formaninger, udenlands, langt bort fra hjemmet og sin moder og endnu længere bort fra sin himmelske fader. Kun sorgelige efterretninger høres om ham. "Min søn, min søn!" lyder det uafladelig i moderens hjerte, og taarebrod er hendes daglige kost.

En dag som moderens hjerte var nærvært at briste, og hun forsøger at løste sin sorg paa Herren, "lykedes han indeligt over hende." Det var som en stemme høistede i hændes øre: "Græd ikke." Hændes taarestrøm stansede, og lettet og glad reiste hun sig fra hønnen. Et nyt og levende haab gjennemstrømmede hændes hjerte, og dette sad fast derinde, mens sønnen endnu længe lod vente paa sig.

En aften sidder enken ensom, læsende i sin bibel. Pludselig banker det sagte paa døren, og straks derefter har den sorgende moder sluttet sin taaresøn, sin kære Johannes, i sine arme. Hendes glæde i dette sieblik lader sig ikke beskrive. Hun kunde næsten ikke fremstamme et Ord paa længe. Da de siden kom til ro og kunde tales ved om Herrens underlige førelser med dem begge, bragte de i erfaring, at sønnen var blevet opvakt af den aandelige dødsføn netop paa den tid, da moderen havde faaet hin underbare trøst og forbisning om hønhørelse. Siden fandt han ikke længer fred i synden; men ligesom omringet af de før foragtede hønner og formaninger føgte og fandt han nu fred ved forsets fød.

Den glædelige begivenhed rygtedes i omegnen, og de, som før havde sørget og grædt med den arme kvinde, be prisede nu Gud, som saa naadig havde besøgt hendes hus. Et Guds under var skeet, ligesaa stort som det, der skeede med enkens søn af Nain.

En strævsom kar.

Mandag er min frihedsdag,
tirsdag har jeg gode stunder,
onsdag ser jeg mig omkring,
torsdag gaar jeg rundt og grunder,
fredag gjør jeg, hvad jeg vil
lørdag stunder helgen til,
og saa er ugen ude.
Snip, snap, snude!

Hermine Bernholts barnehistorier.

(Slutning.)

Det var ham, som henteede eggene ind, gav fjærkrætet mad og jagede katten væk, naar lykkingen tog sig en spadefertur med sine smaa.

Undertiden satte Herman sig ind i huset til hønsene og sang for dem, og naar de ikke vilde lystre ham, truede han hele forsamlingen med en lang klap.

En af hans største fornøjelser var at tage en kurv bkg paa armen og gaa foran dyrene tunet rundt, krybe under laavebroen og smigte sig ind mellem stabburet og trappen, mens fugleflokken ufortrødent diltede i hans spor, klaplede og hoppede og aldrig blev klog nok til

Bloodheat.

at sjønne, at de ingenting fik, før han var kornet til deres eget indgjørde, hvor de maaatte holde sig undtagen den stund, de slap fri hver dag.

Bed siden af kjørene nærede Tulla og Katrine et sterkt sværmeri for grisene; — aa ja, det var nok egentlig deres ynglinger.

"De føler sig mest i slegt med dem", sagde studenten, naar han saa de to løbe affsted for at hjælpe pige med at give dem mad.

Negtes kan det heller ikke, at begge de smaa damer ofte viste sig med en hubfarve, som mindede sterkt om de inbfødte i Afrika, og at de følte sig meget forurettede, naar man uden videre brugte svamp og haandklæde paa dem.

"Børn skal ikke bøses for øfste", erklærede studenten ved en saadan lejlighed. "Dere gnider al huden af dem."

Og saa kom han med en lang sørone om, hvordan barnevigen i hans unge dage havde ødslet flig med føben paa ham, at kjøbmanden maaatte have dobbelt saa stort oplag som ellers, og tilslut vandrede den vordende student omkring med ansigtet fuldt af strubsaar.

Dette fremkaldte straks en levende protest fra barnevigen; for de havde fremdeles den samme, og hun kunde ikke lade være at rense sig for den flags bestydnninger, endda hun var saa vel vant til studentens tøv og i grunden godt vidste, han bare sagde fligt for at erte hende.

Katrine havde fra først af med stor glæde taget mod hans mellemlomst; men da hun sjønte, at Agnete følte sig stødt, svigtede hun straks sin forbundsfoelle og optraadte saa kraftig til fordel for barnevigen, at broderen tog benene fat, idet han erklærede, at utaknemmeligere væsener end unge damer fandtes ikke i hele verden.

Alligevel var han straks parat, da smaa-pigerne en halv times tid senere vilde have ham til at lave en "hjelde", hvilket han udførte ved at forsyne de største kongler med tre ben af brugte fyrfritter, mens de almindelige kjør maaatte nøje sig uden.

Studenten var i det hele taget smaa-pigernes bedste legelamerat. "De er næsten ligesaa glade i mig som i grisene", pleiede han at sige. "Skønt de kommer nu albrig med mad til mig, da", tilføjede han en dag, idet han satte op en høist forurettet mine.

"Pas dig, du", lo fra Stenersen, "ellers bliver det til, at Helga sylder pottespandet med syller og bryder dig."

"Maa, du store min!" udbrød studenten og satte flige ansigter, at smaa-pigerne hvinte af frid, og Katrine havde sikkert sat igjennem, at de skulde traktere ham med grisebriffe, hvis der bare kunde blevet tid til det; men dette var sidste eftermiddag, grossererens blev paa prestegaarden; næste morgen skulle de drage til Brukaas igjen.

Om aftenen havde smaa-pigerne travelt med at dele fjøsets inddel, og de kom ikke op at trætte mere end en gang, nemlig i anledning af den største lo, som begge vilde have paa sin part.

Heldigvis var studenten nær nok til at høre gjenflangen af stridens hede, hvorpaa han fik næglet fred mellem de krigsførende magter saaledes, at Helga beholdt alle hjeldekjørene, mod at han høitidelig forpligtede sig til at finde nogle rigtig store kongler og sætte ben paa, naar de kom til Brukaas.

Saa var da alt den sjønneste enighed og venstabelighed, og da Katrine næste morgen tjørte ud af gaarden, stod Tulla tilbage med "Aase og Kari" paa armen og saa ud, som om hun havde mest lyft til at stortude,

Ogsaa de øvrige følte affstedens smerte, og hele formiddagen gik prestegaards-gutterne og flang i dørene og vidste ikke, hvad de skulle tage sig til.

* * *

Da vognene med det hjemvendende selfskab hjørte ind paa Brukaas, stod en høi mand ube paa svælen og røgte af en lang pipe.

Bed nærmere efterhyn viste det sig, at det var grosserer, som ubentet havde facet anledning til at tage ferier otte dage før bestemmelsen, hvorfor han straks besluttede at overraste tone og barn.

Han var ankommen for en time siden og stod just og studerede paa at faa fat i en høvogn og reise affsted og lede efter sin letfindige familie, der drog afgaarde som et andet fantefølge istedenfor at holde sig pent ved huset, forklarede han, idet han søgte at rebde sit hvide sjortebryst fra fuldstændig ødelæggelse under Katrines stormende omfavnelser.

Holger var ogsaa glad over papas ankomst; men ved synet af ham gik det pludselig op for gutten, at halvtiden af ferierne var gaaet, og om tre uger skulle de pakke sammen og reise fra herlighederne paa Brukaas.

"Gid jeg kunde være her bestandig", sagde han i en trist tone, da han og Leiv en stund

efter laa og spiste blaabær i stogholtet ovenfor gaarden.

"Aa, det blev du snart lei", mente den anden.

"Men kunde du ikke være, fordi om forældrene dine reiser?" spurgte han lidt efter.

Holger ryggede paa hovedet. "Detgaard ikke an for skolen."

Leiv taug. Han sjønte not, at klokkeren i bygden ikke var god for at lære Holger halvdelen af det, han måtte kunne for at blive student; men saa sik han en lys ide.

"Du kan da blive til først i september, ved jeg!" udbrød han ivrig. "Da kommer de fra fjeldet ned til hjemstulen, og saa faar jeg bestandig følge med kløvhæstene did!"

Dette fremtidsbillede tillalte Holger i den grad, at han siesklikkelig for op fra sin bærtue og satte i fuldt firsprang ned mod stuen for at bede om lov.

Grossereren stod lige udenfor døren og pratede med manden paa gaarden, da gutten kom styrrende og fremførte sit erende saa hæselflæsende, at de ikke sjønte et mut af det, før han efter faberens forslag havde pustet ud lidt og saa gjentog det paanh.

"Det spør's, om nogen vil have en slig vildstyring at passe, naar hverken mama eller jeg er her til at holde dig i orden", svarede Stenersen og strøg ham over kindet.

"Aa, det bliver vel altid raad med det", mente Brukaas'en smaaende.

"Ja, ja, vi faar se, dersom —" Holger hørte ikke mere; han var alt paa tilbageveien for at melde Leiv, at han sikkert sik lov; det havde han godt sjønt paa papa.

Tiden viste ogsaa, at han havde gjettet ganske rigtig; for da grosserens fjørte fra Brukaas, stod baade Leiv og Holger ved det aabne led og svingedede med huerne.

Skuren stulde netop begynde nu, og den lille bygut var uhyre stolt over at faa fjøre det ene kornløs efter det andet fra ageren og bort til laavebroen; han blev saa slink til at løsse ogsaa, at det var et rent syn, og 2den september drog begge de to kamerater opover til hjemmeseteren i følge med en kløvhest, som stulde hente smør og prim; — men den fjeldturen faar vi høre om en anden gang!

Historien om den falske fragtemand.

Vor barnevige hed Tobine. Hun havde rødt haar, være blaasine og skinnende hvide tænder, som hun viste, naar hun lo; og det gjorde hun næsten bestandig.

Før Tobine eiede et uopslideligt humør, der til og med holdt ud, naar jeg kom storklyndende ind, fordi jeg var faldt i en dyb solepjt og bleven vaad tvers igjennem, saa hun matte bryte paa mig fra top til taa, endda det bare var en halv time siden, hun vel havde facet mig op af sengen og i klæderne.

Sure ansigter saa man sjeldent paa barnevæammeret hos os; for det var aldrig, som om der bestandig fulgte moro med Tobine, saa man blev snart sjed af at sidde og være grætten.

Selvfølgelig elskede vi vor barnevige af hele voxt hjerte; det kan vel ingen undres paa, efter hvad jeg her har oplyst.

Men saa havdede vi til gjengæld den lille bredsfuldrede fragtemand, som nu i de sidste tre aar havde hugget ved for os, og som aldrig tog mere end halv betaling, endda han brugte dobbelt saa lang tid paa en favn af vor ved som af andres; det havde jeg selv hørt far sige til mor.

"Presten skal have det for det," sagde han bestandig, naar far kom ud og betalte ham, og det syntes jeg var svært pent af ham dengang; men siden er jeg kommen til at tænke paa, at det nok egentlig var for Tobines skyld, at Bertel fragtemand huggede saa billig.

Han blev bestandig trakteret med en lop kaffe om eftermiddagen, og da sad han ganske taus og stirrede paa Tobine, naar han kunde komme til, uben at de andre saa det, og det var ikke at undres paa, for det var ikke alle, der havde slig væker barnevige som os, noget, vi i høi grad følte os stolte over.

Fra først af litte vi svært godt Bertel fragtemand, som hjalp mine brødre at spiske stuber og forærede mig en mand, der sagede, naar man friuede ham fast paa bordet og gav ham et forsvarligt dunk i hovedet.

Men en dag hørte vi, at kollegeren spurgte Tobine, naar hun stulde have bryllup med Bertel; og fra den stund var vor fordoms ven forvandlet til en farlig finde, der gift og lurede paa at tage barnevigen fra os.

(Fortsf.)

Flodhesten.

(Med billede.)

Flodhesten lever i de store floder i det indre af Afrika; i gamle dage fandtes den ogsaa i Egypten, men der er den nu forlangst udryddet.

Man maa ikke af dens navn bringes til at tro, at den har nogen lighed med en hest; nei skal man sammenligne den med nogen af vores dyr, maatte det nærmest blive med et stort næsest svin. Den hører til de saaledte tykhude dyr og er saaledes i slekt saavel med svinenes som med næshornet og elefanten, men ingen af dem er dog paa langt nær saa plumpet bygget som lodhesten. Den er længere end elefanten, men har kortere ben end denne; benene er ikke mere end to fod høje, og bugen hænger saa dybt ned, at den slæber mod jorden, naar dyret løber over sumpig grund. Hvor forsædlig kraftige disse sorte ben maa være, som kan høre en saa veldig krop!

Som man vil kunne forstaa, er lodhesten et alt andet end smukt dyr, og dens skønhed forsøges juist ikke ved, at dens hud næsten mangler enhver haarbedækning og har en kobberrød farpe med en del brunlige og graalige pletter.

Lodhesten er flink til at svømme og opholder sig om dagen mest i vandet, men om natten gaar deniland for at øde; man kan da se de store spor, som den efterlader paa sumpige steder — huller saa tykke som træer, og det er ikke smaatterier, det svære dyr kan øde; dens uhøye mund udfører næsten en slaamastines gjerning, naar den har spist af en græsflade; den efterlader en hel vej i det afbidte græs.

Den lever af plantefiske — mest sv. vandplanter og græs — og er ikke farlig for menneskene, naar man lader den være i fred; men har man angrebet og saaret den, vil man let faa merle, at den er en modstander, som ikke er at spøge med.

Lodhestene var blandt de dyr, som romerne hentede hjem fra Afrika og hjæmmede med paa circus. Det er merkeligt, hvorledes det kunde lykkes dem at faa dem til Rom; men ikke faa af disse dyr har

fundet døden i romerrigets hovedstad før at fornseie den forlystelsesshyge bys indvaanere.

Lodhesten omtales ogsaa i det gamle testamente og kaldes der behemot.

I aaret 1850 fil man den første lodhest til dyrehaven i London, og den valte saadan interesse, at de besøgendes antal fordobledes. Men det havde ogsaa kostet stor mose at faa fat i den og først den til England. Man havde faaet vicekongen af Egypten til at love at slappe et af de veldige dyr, og han sendte da en hel afdeling soldater og øvede jægere til Nubien. Det lykkedes disse paa en s i den hvide Nil at fange en tre dage gammel lodhestunge. Den var ikke større end, at en af jægrenene lunde bære den ombord paa fartøjet. Men i hine tider var det tungt at komme frem. Der gik føls maaneder, før man naaede Kairo med dyret, og reisen til England maatte gjøres i en bertil særlig bygget dampbaad, i hvis stibrum der var indretet et stort vandbassin, hvori lodhesten opholdt sig underveis.

Opl. spaa gaader i nr. 26.

Bogstavgaader: I. Mecklenburg.

II. Kristiansand.

Billedgaade: Nordishavet.

Bogstavgaader.

I.

1 2 3 5 er et busdyr. 2 3 5 saar vi fragde varme lande. ~~4~~ 7 2 6 7 er et pigeavn. ~~5~~ 7 5 6
2 3 8 er et pigeavn. ~~6~~ 1 2 3 4 5 6 7 8 er enby i Norge.

II.

2 3 er et træ. 2 3 4 et farligt dyr. 5 6 7
enk fugl. 8 7 5 et pigeavn. 5 6 7 3 8 6 9
ogsaa et pigeavn. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 er et
landstab i Frankrig.

